31985L0374

L 210/29 *AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA* 1985.8.7.

A TANÁCS IRÁNYELVE
(1985. július 25.)
a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről

(85/374/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára (1),

tekintettel az Európai Parlament véleményére (2),

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére (3),

mivel közelíteni kell a tagállamok azon jogszabályait, amelyek a hibás és ebből kifolyólag kárt okozó termékek gyártóinak felelősségét szabályozzák, mivel ezek eltérése a verseny torzulását eredményezheti, hatással lehet az áruknak a közös piacon belüli szabad mozgására, és a fogyasztók eltérő szintű védelmét eredményezheti a hibás termékek által a fogyasztó egészségében vagy tulajdonában okozott kárral szemben;

mivel egyedül a gyártó objektív felelőssége jelenti – tekintettel a technika korunkban egyre növekvő fontosságára – a modern műszaki termelésből eredő kockázatok méltányos megosztása problémájának megfelelő megoldását;

mivel a felelősség kizárólag az iparilag előállított ingó dolgokra terjedhet ki; mivel ebből kifolyólag szükséges a felelősséget kizárni a mezőgazdasági termékek és a vadászati termékek vonatkozásában, kivéve, ha ezek olyan ipari feldolgozáson mentek keresztül, amely hibát okozhat e termékekben; mivel az ezen irányelvben megállapított felelősségnek azokra az ingó dolgokra is ki kell terjednie, amelyeket ingatlanok előállítására használnak fel, illetve amelyeket ingatlanokba építettek be;

mivel a fogyasztó védelme megköveteli, hogy a gyártási folyamatban részt vevő összes gyártó felelősséggel tartozzon, amennyiben az általuk gyártott termék, vagy az általuk szállított résztermék vagy nyersanyag hibás volt; mivel ugyanebből az okból a felelősséget ki kell terjeszteni azokra, akik terméket importálnak a Közösségbe, és azokra, akik nevük vagy védjegyük feltüntetésével vagy egyéb megkülönböztető jelzéssel magukat gyártónak tüntetik fel, vagy akik olyan terméket szállítanak, amelynek gyártója nem állapítható meg;

mivel olyan helyzetekben, ahol több személy felelős a kárért, a fogyasztó védelme megkívánja, hogy a károsult az őt ért kárért teljes kártérítést követelhessen az említett személyek bármelyikétől;

mivel a fogyasztó testi épségének és javainak védelme érdekében a termék hibáját nem a használatra való alkalmasság hiányához, hanem az általában elvárható biztonság hiányához képest kell megállapítani; mivel a biztonságot a terméknek a körülményekhez képest nem megfelelő, rendeltetésellenes használatának kizárásával kell megállapítani;

mivel a kockázatnak a károsult és a gyártó közötti méltányos megosztása érdekében a gyártó mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja bizonyos mentesítő körülmények fennállását;

mivel a fogyasztó védelme megköveteli, hogy a gyártó felelősségére ne hassanak ki más személyek olyan cselekedetei vagy mulasztásai, amelyek hozzájárultak a kár bekövetkezéséhez; továbbá mivel figyelembe kell venni magának a károsultnak a hibáját, amely közrehatott a kár bekövetkezésében, és amely a fenti felelősség csökkentéséhez vagy kizárásához vezethet;

mivel a fogyasztó védelme szükségessé teszi a halál és a testi sérülés, valamint a dologi kár esetére szóló kártérítést; mivel az utóbbit a személyes használatra vagy fogyasztásra szolgáló tárgyak körére kell korlátozni, valamint egy adott küszöbértékre kell csökkenteni annak érdekében, hogy ne induljon túlzottan nagyszámú peres eljárás; mivel ez az irányelv nem sérti fájdalomdíj vagy egyéb nem anyagi kártérítés fizetését azokban az esetekben, amikor az ügyre vonatkozó jog ezt lehetővé teszi;

mivel mind a károsult, mind a gyártó érdeke megköveteli, hogy a kártérítési igény elévülésének határideje egységes legyen;

(1) HL C 241., 1976.10.14., 9. o. és HL C 271., 1979.10.26., 3. o.
(2) HL C 127., 1979.5.21., 61. o.
(3) HL C 114., 1979.5.7., 15. o.

mivel a termékek az idő múlásával elavulnak, magasabb szintű biztonsági szabványokat fejlesztenek ki, és a tudomány és a technika is fejlődik; mivel ezért méltánytalan lenne a gyártót korlátlan időre felelőssé tenni a termék hibájáért; mivel ennélfogva a felelősségnek ésszerű idő elteltével meg kell szűnnie, a folyamatban lévő ügyek sérelme nélkül;

mivel a fogyasztók hatékony védelme érdekében nem engedhető meg olyan szerződéses rendelkezés, amely a gyártó felelősségét eltérően szabályozná a károsulttal szemben;

mivel a tagállamok jogrendszerében a károsult kártérítési igénnyel élhet az ezen irányelvben megállapított felelősségen kívüli, szerződésen kívüli felelősség alapján; amennyiben ezek a rendelkezések szintén a fogyasztók hatékony védelmét kívánják elérni, akkor azokra ez az irányelv nem vonatkozik; ha egy tagállamban különös felelősségi szabályozás már megvalósította a fogyasztóknak a gyógyszerkészítmények terén fennálló védelmét, e szabályozás alapján továbbra is lehetőség van az igények érvényesítésére;

mivel a nukleáris balesetekből származó károkért fennálló felelősség már valamennyi tagállamban megfelelő különös szabályok alá tartozik, ezért az ilyen típusú károk kizárhatóak ezen irányelv hatálya alól;

mivel az elsődleges mezőgazdasági termékeknek és a vadászati termékeknek az ezen irányelv hatályából történő kizárását bizonyos tagállamokban, a fogyasztók védelmére vonatkozó elvárások fényében, az ilyen védelem szükségtelen korlátozásának tekinthetik, ezért a tagállamoknak továbbra is megvan a lehetőségük a felelősség kiterjesztésére e termékekre is;

mivel hasonló okoknál fogva azt, hogy egy gyártó mentesülhet a felelősség alól, amennyiben bizonyítja, hogy a termék forgalomba hozatalának idején a tudomány és a technika állása nem tette lehetővé a hiba felismerését, egyes tagállamokban a fogyasztó védelmének szükségtelen korlátozásának tekinthetik, mivel ezért a tagállamok fenntarthatják jogrendszerükben azokat a jogszabályokat vagy olyan új jogszabályokat alkothatnak, amelyek kizárják ezt a mentesítő körülményt; mivel új jogszabály alkotása esetén e korlátozásokat közösségi stand-still eljárásnak kell alávetni annak érdekében, hogy a védelem lehetőség szerint azonos mértékben emelkedjék a Közösségen belül;

mivel, tekintettel a legtöbb tagállam jogi hagyományaira, nem lenne megfelelő a gyártó objektív felelősségére nézve bármilyen felső összeghatárt megállapítani; mivel azonban a joghagyományok eltérnek egymástól, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a korlátlan felelősség elvétől eltérve, korlátozzák a gyártó teljes felelősségét, azonos, ugyanolyan hibával rendelkező tárgyak által haláleset és testi sérülés folytán okozott kárért, feltéve, ha ez az összeghatár elég magasan lett megállapítva ahhoz, hogy biztosítsa a fogyasztó megfelelő védelmét és a közös piac megfelelő működését;

mivel ezzel az irányelvvel kezdetben nem valósul meg a teljes harmonizáció, azonban utat nyit a szélesebb körű harmonizáció előtt; mivel ezért szükséges, hogy a Tanács rendszeres időközönként jelentéseket kapjon a Bizottságtól ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatban, adott esetben megfelelő javaslatokkal együtt;

mivel e tekintetben különösen fontos megfelelő idő eltelte után újra megvizsgálni ennek az irányelvnek azokat a rendelkezéseit, amelyek a tagállamok számára eltérést tesznek lehetővé, annak érdekében, hogy gyakorlati tapasztalatok álljanak rendelkezésre a fenti eltéréseknek a fogyasztók védelmére és a közös piac működésére gyakorolt hatásáról,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A termék gyártója felel a termék hibája által okozott kárért.

2. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában a „termék” minden ingó dolog, kivéve az elsődleges mezőgazdasági termékeket és a vadászati termékeket, akkor is, ha azok más ingó vagy ingatlan dolog részét alkotják. „Elsődleges mezőgazdasági termék” a termőföld, az állattenyésztés és a halászat termékei, kivéve azokat a termékeket, amelyek kezdeti feldolgozáson mentek keresztül. A „termék” fogalma magában foglalja a villamos energiát is.

3. cikk

(1) A „gyártó” a végtermék, az alapanyag, a résztermék előállítója, valamint az, aki önmagát a termék gyártójaként adja meg nevének, védjegyének vagy egyéb megkülönböztető jelzésének a terméken történő feltüntetésével.

(2) A gyártó felelősségének sérelme nélkül, minden személyt, aki üzleti tevékenysége körében eladás, bérlet, lízing vagy az értékesítés bármely formája céljából terméket a Közösségbe importál, ezen irányelv alkalmazása szempontjából gyártónak kell tekinteni, és gyártóként felel.

(3) Ha a termék gyártója nem állapítható meg, a termék minden szállítója gyártónak tekintendő, kivéve, ha ésszerű időn belül tájékoztatja a károsultat a gyártónak vagy annak a személyéről, akinek a terméket szállította. Ugyanez vonatkozik az importált termékekre, ha ezek tekintetében a (2) bekezdés szerinti importőr nem állapítható meg, abban az esetben is, ha a gyártó neve fel van tüntetve.

4. cikk

A kárt, a hibát és a hiba és a kár közötti okozati összefüggést a károsult bizonyítja.

5. cikk

Ha ezen irányelv rendelkezéseinek következtében több személy felelős ugyanazért a kárért, úgy felelősségük egyetemleges, a vonatkozó nemzeti jogszabályok igényérvényesítésre vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül.

6. cikk

(1) A termék hibás, ha nem nyújtja az általában elvárható biztonságot, tekintettel az összes körülményre és különösen:

a) a termék kiszerelésére;

b) a termék ésszerűen elvárható használatára;

c) a termék forgalomba hozatalának időpontjára.

(2) Egy termék nem tekinthető hibásnak pusztán abból az okból, hogy később egy továbbfejlesztett termék kerül forgalomba.

7. cikk

Ezen irányelv alapján a gyártó nem felelős, ha bizonyítja, hogy

a) a terméket nem ő hozta forgalomba; vagy

b) az eset összes körülményeire tekintettel valószínűsíthető, hogy az a hiba, amely a kárt okozta, a terméknek az általa történt forgalomba hozatala időpontjában nem állt fenn, vagy később keletkezett; vagy

c) a terméket eladás vagy bármely üzleti célú forgalmazás céljából nem gyártotta, és üzleti tevékenysége körében nem állította elő vagy nem forgalmazta; vagy

d) a hiba a hatóságok által hozott, kötelező érvényű szabályoknak való megfelelésből ered; vagy

e) a termék általa történő forgalomba hozatalának időpontjában a hiba a tudomány és a technika akkori állása szerint nem volt felismerhető; vagy

f) résztermék gyártójának esetében, ha a hiba annak a terméknek a kivitelezéséből ered, amely termékbe a részterméket beépítették vagy a hiba a termék gyártója által adott utasításnak tudható be.

8. cikk

(1) Az igényérvényesítésre vonatkozó nemzeti jogszabályok sérelme nélkül, a gyártó felelőssége nem csökken azáltal, ha a kárt a termék hibája és egy harmadik személy cselekedete vagy mulasztása együttesen okozzák.

(2) A gyártó felelőssége csökken vagy nem áll fenn, ha tekintettel az összes körülményre, a kárt a termék hibája és a károsult vagy olyan személy okozza, akiért a károsult felelősséggel tartozik.

9. cikk

Az 1. cikk alkalmazásában a „kár” jelentése:

a) halál vagy testi sérülés által okozott kár;

b) a hibás terméken kívül más dologban okozott kár, vagy a dolog megsemmisülése 500 ECU értékhatár fölött, feltéve, hogy a dolog

i. általában személyes használatra vagy fogyasztásra szolgál; és

ii. azt a károsult elsősorban személyes használatára vagy fogyasztásra használta.

Ez a cikk nem érinti a tagállamok nem anyagi kárra vonatkozó rendelkezéseit.

10. cikk

(1) A tagállamok jogszabályaikban az ezen irányelvből eredő kártérítési igények elévülési idejét három évben állapítják meg; a három évet attól a naptól kell számítani, amikor a felperes tudomást szerzett, vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról, a hibáról és a gyártó személyéről.

(2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak az elévülés felfüggesztésére vagy megszakítására vonatkozó rendelkezéseit.

11. cikk

A tagállamok jogszabályaikban előírják, hogy a károsultnak az ezen irányelvből eredő igénye attól az időponttól számított 10 év elteltével, amelyen a gyártó a kárt okozó terméket forgalomba hozta, elévül, kivéve, ha a károsult időközben bírósági eljárást indított a gyártó ellen.

12. cikk

A gyártónak az ezen irányelv szerinti felelőssége a károsult vonatkozásában nem korlátozható vagy zárható ki olyan rendelkezéssel, amely korlátozza a gyártó felelősségét vagy mentesíti a felelősség alól.

13. cikk

Ez az irányelv nem érinti a károsultnak a szerződéses vagy szerződésen kívüli vagy egy, az ezen irányelvről szóló értesítés időpontjában fennálló különös felelősségi rendelkezések alapján fennálló igényét.

14. cikk

Ez az irányelv nem alkalmazható a nukleáris balesetekből eredő és a tagállamok által ratifikált nemzetközi egyezmények által szabályozott károkra.

15. cikk

(1) A tagállamok:

a) a 2. cikktől eltérve, jogszabályaikban az 1. cikk értelmében a „termék" fogalma alá vonhatják az elsődleges mezőgazdasági termékeket és a vadászati termékeket is;

b) a 7. cikk e) pontjától eltérve, jogszabályaikban fenntarthatnak vagy az e cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint hozhatnak olyan szabályozást, amely akkor is megállapítja a gyártó felelősségét, ha a gyártó bizonyítja, hogy a termék forgalomba hozatalának időpontjában a hiba a tudomány és a technika akkori állása szerint nem volt felismerhető.

(2) Az a tagállam, amely az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott szabályozást be kívánja vezetni, a tervezett szabályozás szövegét a Bizottság rendelkezésére bocsátja. A Bizottság tájékoztatja erről a többi tagállamot.

Az érintett tagállam a tervezett szabályozást a Bizottság tájékoztatásától számított kilenc hónap múlva vezeti be, feltéve, ha ez idő alatt a Bizottság nem terjeszt az ezen irányelvre vonatkozó módosítási javaslatot a Tanács elé az érintett üggyel kapcsolatban. Ha azonban a Bizottság a tagállamtól érkező tájékoztatástól számított három hónapon belül nem értesíti az érintett tagállamot arról, hogy ilyen javaslatot kíván a Tanács elé terjeszteni, a tagállam haladéktalanul bevezetheti a tervezett szabályozást.

Ha a Bizottság a fent említett kilenc hónapon belül az ezen irányelvre vonatkozó módosítási javaslatot terjeszt a Tanács elé, az érintett tagállam a tervezett szabályozás bevezetését további 18 hónapig függőben tartja, attól a naptól kezdődően, amelyen a javaslat előterjesztésre került.

(3) Az ezen irányelvről szóló értesítéstől számított tíz év elteltével a Bizottság jelentést terjeszt a Tanács elé arról, hogy az irányelv 7. cikkének e) pontja és e cikk (1) bekezdésének b) pontja bíróságok általi alkalmazása milyen hatással voltak a fogyasztóvédelemre és a közös piac működésére. E jelentés fényében a Tanács a Bizottság javaslatára és a Szerződés 100. cikke alapján dönt a 7. cikk e) pontjának hatályon kívül helyezéséről.

16. cikk

(1) Bármely tagállam hozhat olyan rendelkezést, amely szerint a gyártónak az azonos, ugyanolyan hibával rendelkező tárgyak által okozott halálesetért vagy személyi sérülésért viselt felelősségét meghatározott, 70 millió ECU-nél nem alacsonyabb összegben korlátozza.

(2) Az ezen irányelvről szóló értesítéstől számított tíz év elteltével a Bizottság jelentést terjeszt a Tanács elé arról, hogy a fellelősséget korlátozó összeghatár bevezetése az (1) bekezdés szerinti lehetőséggel élő tagállamok által milyen hatással volt a fogyasztóvédelemre és a közös piac működésére. E jelentés fényében a Tanács a Bizottság javaslatára és a Szerződés 100. cikke alapján dönt az (1) bekezdés hatályon kívül helyezéséről.

17. cikk

Ezt az irányelvet nem kell alkalmazni azokra a termékekre, amelyeket a 19. cikkben meghatározott rendelkezések hatálybalépése előtt hoztak forgalomba.

18. cikk

(1) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában az ECU meghatározása megfelel a 2626/84/EGK rendelettel [1] módosított 3180/78/EGK rendeletben [2] foglalt meghatározásnak. A nemzeti valutában számított értéket az ezen irányelv elfogadásának napján érvényes árfolyam szerint számítják ki.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján eljárva ötévente megvizsgálja, és szükség esetén módosítja az irányelvben meghatározott összegeket, a Közösségen belüli gazdasági és monetáris folyamatok fényében.

---

[1] HL L 247., 1984.9.16., 1. o.
[2] HL L 379., 1978.12.30., 1. o.

19. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az irányelvről szóló értesítéstől számított legkésőbb három éven belül megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot. ([1]).

(2) A 15. cikk (2) bekezdésben meghatározott eljárást az irányelvről szóló értesítés napjától alkalmazzák.

20. cikk

A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

21. cikk

A Bizottság ötévente jelentést terjeszt a Tanács elé ezen irányelv alkalmazásáról, és szükség szerint megfelelő javaslatokat tesz.

22. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1985. július 25-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. POOS

([1]) Erről az irányelvről 1985. július 30-án értesítették a tagállamokat